

II. KADEME)
11 – 14 Yaş Dönemi
Özellikleri
(ERİNLİK – BULUĞ ÇAĞI)

Fiziksel Gelişim

- Bu dönemdeki çocukta, ilköğretimin II. Kademesine geç uyum sağlama görülebilir.
- Hem bedensel hem de psikolojik açıdan birçok temel değişikliklerin olduğu bir çağıdadırlar. Kızlarda (10–12) Erkeklerde (12–14)

Fiziksel Gelişim

- Hormonal değişimler başlamıştır. İç bez salgıları, bedende, duygusal ve cinsel gelişimin hızlanmasını etkiler.
- Büyüme o kadar hızlıdır ki genç, bu kadar hızlı bir büyümeye uyum sağlamakta zorlanır. Bu nedenle, bu dönemde çoğunlukla sakar davranışlar gösterebilirler.

Birçok gelişimci bu döneme fırtına ve gerginlik dönemi adını vermiştir.

- Bu dönemde bedende kılların artması, sesin kalınlaşması, üreme organlarının gelişmesi görülür. Terleme artar ve sivilceler çoğalır. Bu normal bir gelişmedir.
- Bireyin, en hızlı gelişmeye başladığı dönemdir.
- Özellikle kol, bacak ve kaslar gelişir.

Birçok gelişimci bu döneme fırtına ve gerginlik dönemi adını vermiştir.

- Kolun, bacağıın, ayak ve burnun kısa sürede gerçek büyüklüklerine ulaşmasına karşın diğer organ sistemleri yavaş ve orantısız gelişebilmektedir. Bu geçici oransızlıktan çocuk oldukça rahatsız olmaktadır.
- Önceki yıllara oranla daha fazla uyurlar.
- Bu dönemde erkekler kızlara oranla boyca ve ağırlıkça daha hızlı gelişmektedirler.
- Tüm spor türlerini yapabilirler ve yüksek performans gösterebilirler.

Fiziksel Geliřimleri

- oğunda (*Özellikle kızlarda*) hareket eksikliği görülür.
- Kızlar, erkeklere göre daha çabuk yorulurlar.
- Süratli büyüme çocukta iştahın açılmasına neden olur. Ancak bazen, özellikle kızlarda, iştahsızlık ve mide problemleri de görülebilir.
- Ön plana çıkma anlayışı daha belirgin olarak ortaya çıkar.

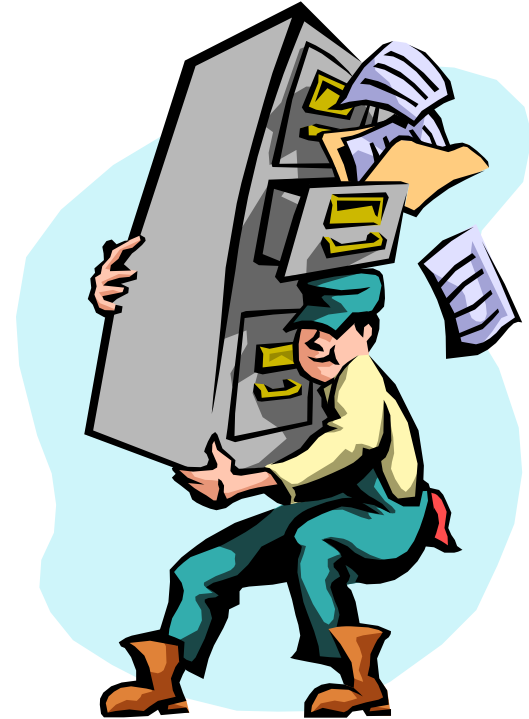
11-12 YAŞ ÇOCUĞUNUN KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

- Huysuz, aksi ve geçimsizdir.
- Anne-babadan ayrılmaya çalışır.
- Rahat duramaz kıpır-kıpırdır.
- Konuşkandır.
- Gürültücüdür.
- Sosyaldır.
- Gülünçtür.
- Caziptir.
- Ergen gibi davranmak ister.
- Duygu durumu hızlı değişir.
- Kararsızdır.

11-12 YAŞ ÇOCUĞUNUN KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

- Vicdanlıdır.
- Sakardır.
- Duygusaldır.
- Taşkındır.
- O mu bu mu diye sürekli düşünür.
- Genellikle iyi karar verir.
- Ben merkezcidir.
- Mizahı sever.
- Vericidir.
- Taklitçidir.
- Her şeyi para ile ölçer.

11-12 YAŞ ÇOCUĞUNUN KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

- Bilgi vermekten hoşlanır.
- Giyim ve davranışlarına özen göstermez.
- Meraklıdır.
- Rekabetçidir.
- Eleştiriseldir.
- Adil davranılmasını ister.
- Anne-Babasının mükemmel olmadığını fark etmeye başlar.

12-13 YAŞ ÇOCUĞUNUN KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

- Ergenliğe dönüşme başlar.
- Büyük duygu salınımları görülür.
- Bağımlılık, bağımsızlık tartışmaları başlar.
- Mantıklı olmaya başlar.
- Uzun süre sonra sonucunu alacağı şeyler yerine içinde bulunduğu anı değerlendirmek ister.
- Yaşlılarına bağlıdır.
- Temiz olmaya başlar.
- İyi olmak ister.

12-13 YAŞ ÇOCUĞUNUN KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

- Arkadařlarıyla bir arada olmaya heveslidir.
- Bilgi için atır.
- Soyut dűőünür.
- Anne-babadan uzaklařır.

12 yaşına doğru çocuk

- Muhakeme yeteneğini çok defa aşırı bir derecede belli etmeye başlar. Her şeyi mesele yapabilir. Bu onun çevresinde yeni güçlüklerle karşılaşmasını sağlar. Kendine yapılan hizmetleri verilen sözleri eleştirir.
- Bu dönemden itibaren çocuk psikolojisi, erkek ve kadın psikolojisine terk etmeye başlamaktadır. Birey artık çocukluktan çıkmakta kendi cinsel özelliklerine adaptasyon sancıları çekmektedir.
- Büyümenin kendisine sağladığı olanaklar karşısında yeni bir kişilik elde etme sorunu bu dönemin karakteristiğini oluşturur.

Duygusal Gelişim

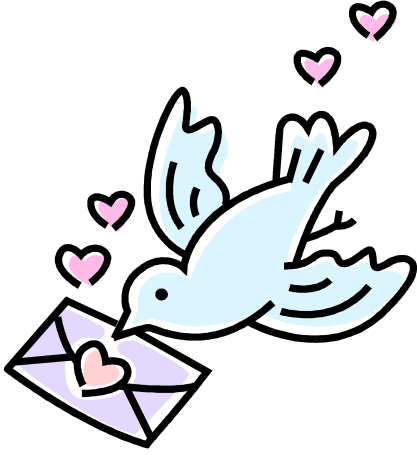
- Bu yaş dönemindeki bireyler, büyümek istemekle küçük kalmak arasında bir ikilem yaşamaktadırlar.
- Çabuk kızma, çabuk alınma davranışları sıklıkla gözükür.
- Çoğunlukla düşünmeden tepkide bulunurlar (*Agresif davranma*)
- Kıskançlık eğilimleri oldukça fazladır.

Duygusal Gelişim

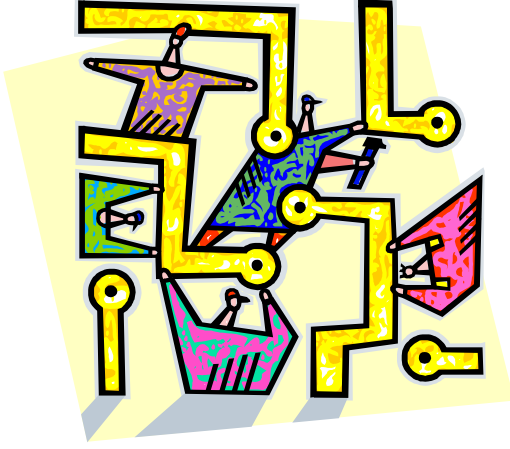
- Başaramama durumunda okuldan ve öğretmenlerden şikâyetçi olabilirler. Yani davranışlarının nedenlerini dış kaynaklara bağıymış gibi gösterebilirler.
- Bu yaş çocukları, daha çok sevgi ve ilgi beklerler.
- Sık sık endişe ve umutsuzluğa kapılırlar.
- Bu evrede, küçük kusurlar son derece büyütülür ve bunlar öğrencinin tüm bilincini kaplar.

Duygusal Gelişim

- Bu dönemde, yaşam ve ölümden korku duyulmaya başlar.
- Kız çocukları erkeklere göre daha belirsiz ve siliik özellikler taşır. Kızlar romantik aşkla ilgilenirler ve yaşça büyük erkeklere ilgi duyarlar.

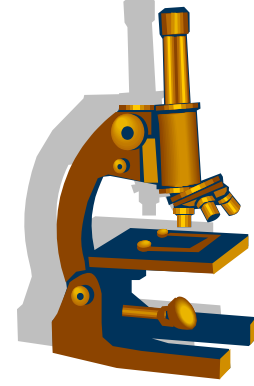
Duygusal Gelişim

- Bu yaştaki çocuklar kendi duygu ve düşüncelerini çözümlemeye başlarlar.
- Ders çalışırken, genelde, desteğe ve motive edilmeye ihtiyaçları vardır.

Duygusal Gelişim

- Soyut düşünce başlamıştır. Yetişkinlerin yapabildiği zihinsel faaliyetlerin hemen hepsini yapabilirler.
- Bu yaşta genellikle özel bir arkadaşına daha yakın olurlar.

Duygusal Gelişim

- Bu dönemde estetik görünüm önemlidir. Karşı cinse hoş görünmek, temizlik ile ilgili olmayabilir.
- Duygular çok önemlidir. Duygularda dengesizlik ve gerginlik görülebilir. Bu gerginlik; *aşırı bağıllık, tenkit edilmeye karşı şiddetli tepki gösterme, kardeşe ve aileye karşı öfkelenme* olarak kendini gösterebilir.
- Duygusal tepkiler çok kararsızdır. Bu kararsızlık ve öfkeli tavırlar genelde bedensel gelişime uyumdaki güçlükten kaynaklanır ve bu geçici bir durumdur.

- **Ahlaki Gelişim**
- Doğru veya yanlıştta olsa görüşlerini haklı gösterecek düşünce kurallarına ve mantık yollarına sıkça başvururlar ve tartışırlar.
- Utangaçlık duygusu ve dikkati çekme korkusu yoğun olarak görülür.
- Kararları daha tarafsızdır.

Sosyal Gelişim

- Bu dönemde bir gruba katılma özlemi ve kutuplaşmalar oluşur.
- Çevrenin takdirini kazanma duygusu baskındır. Bundan dolayı başarısızlık sonucunda, kendini yetersiz bulup içe kapanma görülebilir.
- Bağımsızlık anlamında neredeyse yetişkinler gibidirler (*Eğer isterlerse*) Her şeyi yalnız başına yapabilirler.
- Erkek çocuklarında saldırganlık ve gürültülü bir tavır gözlenir.
- Erkekler, bu dönemde dağınıktırlar ve temizliklerine pek özen göstermezler.
- Erkek çocukları bu dönemde kız çocuklarına göre dışarıda daha fazla vakit geçirirler.

Sosyal Gelişim

- Erkek çocuklar cinsellik ve kızlar hakkında daha çok konuşurlar.
- Kız çocukları konuşkandırlar, fakat bu, iletişim kurmaya yönelik değildir. Olur olmaz şeylere gülme eğilimindedirler.
- Bu dönemde erkekler makine, uçak ve bilim kurguyu konu alan öykülerden hoşlanırlar. Kızlar ise coşku, serüven, sevgi ve aşk öykülerine karşı ilgi gösterirler.
- Diğer insanlarla daha çok ilgilenirler. Bireysel farkları daha yakından görürler.
- Bu dönemde kişisel ilgiler çeşitlenir. Büyüklerin yaptıkları bütün işleri yapmaya meraklıdırlar.
- Canlı, enerji dolu ve iyimserdirler.
- Arkadaş sayısı artmıştır. Arkadaş grubuna bağlıdır, sevilir ve sevilmeyi amaçlar

Aile İlişkileri

- Aileye karşı isyankâr olabilirler.
- Aileden ayrı davranış ve düşünceler geliştirebilirler.